

V tejto časti nájdete prehľad súdneho systému v Portugalsku.

Súdy – všeobecné zásady

V článku 202 a nasl. portugalskej ústavy sa definujú zásady, ktoré predstavujú základ organizácie súdnictva a fungovania súdov v Portugalsku. Súdy sú suverénne orgány s právomocou vykonávať spravodlivosť v mene ľudu. Ich úlohou je zabezpečovať ochranu práv a záujmov občanov, ktoré sú chránené zákonom, potlačovať porušovanie demokratických zákonov a urovnávať verejné a súkromné spory.

Súdy sú nezávislé a sú podriadené len zákonu. Rozhodnutia súdov sú záväzné pre všetky verejné a súkromné subjekty a majú prednosť pred rozhodnutiami akýchkoľvek iných orgánov.

Pojednávania súdov sú verejné okrem prípadov, keď samotný súd na základe písomného odôvodnenia rozhodne inak s cieľom zabezpečiť ochranu dôstojnosti osôb a verejnej morálky alebo zabezpečiť ich riadny priebeh.

Organizácia súdnictva – súdny systém

Podľa článku 209 a nasl. portugalskej ústavy sa v Portugalsku rozlišujú dva samostatné typy súdov – občianske súdy a správne súdy. Systém zahŕňa aj iné súdy – Ústavný súd (*Tribunal Constitucional*), Dvor audítorov (*Tribunal de Contas*), arbitrážne súdy (*tribunais arbitrais*) a zmierovacie súdy (*juízos de paz*). Vo verejnej sfére sú všeobecné súdy zaoberajúce sa občianskoprávnymi a trestnými záležitosťami rozdelené do troch stupňov. V zostupnom poradí podľa hierarchického usporiadania a územnej pôsobnosti sú to: Najvyšší súd (*Supremo Tribunal de Justiça* s pôsobnosťou v celej krajine), odvolacie súdy (*tribunais da relação*, jeden v každom súdnom obvode a dva v súdnom obvode Porto) a okresné súdy (*tribunais de comarca*, súdy prvého stupňa).

V závislosti od predmetu sporu a od nárokovanej hodnoty sa súdy prvého stupňa delia do troch kategórií: súdy so všeobecnou právomocou, špecializované súdy (trestnoprávne veci, rodinné veci, veci týkajúce sa maloletých, pracovné právo, obchod, námorné záležitosti a výkon trestov) alebo súdy s osobitnými právomocami (občianskoprávne, trestné alebo zmiešané *varas*, občianskoprávne alebo trestné *juízos*, občianskoprávne alebo trestné *juízos de pequena*). Správne súdy zahŕňajú správne a daňové súdy prvého stupňa, ústredné správne súdy (Sever a Juh) a Najvyšší správny súd (*Tribunal Supremo Administrativo*, pod ktorého právomoc patrí celá krajina).

O sporoch medzi súdmi týkajúcich sa právomoci rozhoduje *Tribunal de conflitos*, ktorého fungovanie je upravené zákonom.

Druhy súdov – krátky opis

V portugalskom súdnom systéme existujú tieto kategórie súdov:

Tribunal Constitucional (Ústavný súd), ktorého hlavnou úlohou je posudzovanie ústavnosti a legálnosti zákonov a noriem, ako aj posudzovanie ústavnosti prijatých právnych aktov,

Tribunal de Contas (Dvor audítorov), ktorý je najvyšším orgánom vybaveným právomocou skúmať súlad verejných výdavkov so zákonom a vykonávať kontrolu účtov, ktoré treba podľa zákona predkladať tomuto orgánu,

Tribunais Judiciais (všeobecné súdy), ktoré majú všeobecnú právomoc vo veciach občianskoprávných a trestnoprávných a sú príslušné vo všetkých oblastiach, ktoré nie sú pridelené súdom iných kategórií. Sem patrí Najvyšší súd, súdy druhého stupňa (spravidla sú to odvolacie súdy) a súdy prvého stupňa (spravidla sú to okresné súdy).

Tribunais Administrativos e Fiscais (správne a daňové súdy), ktorých úlohou je riešenie sporov týkajúcich sa správnych a daňových záležitostí. Sem patrí Najvyšší správny súd (*Supremo Tribunal Administrativo*), ústredné správne súdy (*tribunais centrais administrativos*), obvodné správne súdy (*tribunais administrativos de círculo*) a daňové súdy (*tribunais tributários*).

Juízados de Paz (zmierovacie súdy), ktoré sú súdmi osobitnými znakmi a právomocou v oblasti občianskoprávných konaní, kde hodnota nároku nepresahuje 15 000 EUR.

Počas vojnového stavu môžu byť zriadené aj vojenské súdy (*tribunais militares*).

Užitočné odkazy

[Tribunal Constitucional](#)

[Tribunal de Contas](#)

[Supremo Tribunal de Justiça](#)

[Tribunal da Relação de Lisboa](#)

[Tribunal da Relação do Porto](#)

[Tribunal da Relação de Coimbra](#)

[Tribunal da Relação de Guimarães](#)

[Supremo Tribunal Administrativo](#)

[Tribunal Central Administrativo do Sul](#)

Posledná aktualizácia: 23/08/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.